

Preventivní program

rok 2025 – 2026

Obsah:

1. Úvod
2. Vytyčení sociálně patologických jevů
3. Cíl PP
4. Charakteristika školy
5. Školské poradenské pracoviště
6. Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole
7. Spolupráce s rodiči
8. Metody práce
9. Volnočasové aktivity
10. Řešení krizových situací
11. Spolupráce s odborníky a organizacemi
12. Školní psycholog a školní poradenské pracoviště
13. Prevence jako součást vyučování
Vyučovací předmět Osobnostní a etická výchova
14. Analýza současného stavu
15. Evaluace: hodnocení efektivity
16. Řešení patologických jevů
17. Závěrečné vyhodnocení situace za rok 2024 – 2025, zpráva
18. Harmonogram na rok 2025 - 2026

1. **Úvod**

Minim. preventivní program vychází z metodických pokynů MŠMT v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zák. č. 561/2004 Sb. a § 18 písm. c) zák. č. 379/2005 Sb.

Drogy a jiné sociálně patologické jevy e dotýkají dětí, které navštěvují základní školu. Je tedy důležité zahájit primární prevenci v době školní docházky.

2. **Vytyčení rizikového chování**

- naučit děti, že lhát a krást je špatné
- slušné chování – etika
- umím se učit
- jak se vyrovnat se stresem
- plánování svého času, režim dne
- drogové závislosti, alkoholismus, kouření
- kriminalita a delikvence
- virtuální drogy (počítače, televize, video)
- kyberšikana
- kybernetická kriminalita

- patologické hráčství (gambling)
- záškoláctví
- šikanování, vandalismus
- xenofobie, rasismus, intolerance
- poruchy příjmu potravy
- finanční gramotnost

3. **Cíl MPP**

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům a snížení rizik a vlivů, které narušují zdraví osobnostní a sociální vývoj žáků.

Cílem je vést žáky ke správnému sebehodnocení, zdravému sebevědomí, stanovení si reálných cílů, k poznávání sebe sama, k dovednostem řešit problémy a konflikty.

4. **Charakteristika školy**

ZŠ Náchod - Plhov má 390 žáků v 19 třídách, 27 pedagogů, 5 vychovatelek školní družiny, 10 asistentů pedagoga, 1 ukrajinskou učitelku.

Od pátého do devátého ročníku je jedna třída s rozšířenou výukou tělesné výchovy.

5. **Školské poradenské pracoviště**

Žáci mají možnost se obrátit kdykoli s problémem na třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce nebo učitele, ke kterému mají důvěru.

Školní metodik prevence poskytuje konzultace kdykoli, na základě dohody. Ve čtvrtek a v pátek pracuje s dětmi školní psycholožka.

Preventivní tým

1) **členové**

- ředitelka školy
- zástupce školy
- metodik prevence
- výchovní poradci
- vedoucí vychovatelka školní družiny
- zástupce učitelů 1. stupně
- zástupce učitelů 2. stupně
- speciální pedagog
- vedoucí pedagog AP

2) schůzky – preventivní tým se schází jednou za měsíc

3) činnost – hodnotí situaci v uplynulém měsíci, stanoví si priority na další období

V minulých letech se nám osvědčilo vyhlásit na každý měsíc téma měsíce. S tím pracuje třídní učitel v hodinách osobnostní a etické výchovy. Na konci měsíce zhodnotí děti společně s učitelem, jak se jim podařilo dané téma splnit.

Téma měsíce:

Září:	Pozdrav, mluvíme slušně
Říjen:	Spolupráce
Listopad:	Komunikace a naslouchání
Prosinec:	Spolupráce
Leden:	Kamarádství a přátelská pomoc
Únor:	Šikana, agresivní chování
Březen:	Vážíme si věcí kolem sebe
Duben:	Pozitivní hodnocení druhých, sebehodnocení, sebeúcta
Květen:	Odpovědnost za své zdraví, zdravá výživa
Červen:	Osobní bezpečí

6. **Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole**

Garantem programu je Základní škola. Za koordinaci preventivních aktivit odpovídá školní metodik prevence. Ten také aktivity plánuje a seznamuje s nimi ostatní pedagogy.

Metodik prevence spolupracuje s výchovnými poradci a ostatními pedagogy.

7. **Spolupráce s rodiči**

- *třídní schůzky* – na třídních schůzkách informuje třídní učitel rodiče o životě školy
- *den otevřených dveří* – rodiče se mohou účastnit výuky, mají možnost vidět své děti při školní práci
- *tradiční výstavy školy* – rodiče si společně s dětmi prohlédnout jejich výsledky práce
- *zahradní slavnost* – je spojena s konzultací rodičů s pedagogy
- *zveme rodiče do školy na návštěvu hodin, které by je zajímaly*

8. **Metody práce**

- aktivní sociální učení
- kooperativní učení
- badatelské učení
- besedy s odborníky a přednášky
- projektové vyučování
- relaxační techniky
- sociální hry

- dramatizace
- projekty
- interaktivní programy
- spolupráce s rodiči
- individuální přístup k žákům

9. Volnačasové aktivity

Sportovní výchova

Atletika

Korfbal

Gymnastika

Keramika

Knihovna se studovnou

Tvoření s dětmi

Ukulele

Velká přestávka – školní dvůr

- tělocvična
- deskové hry na chodbách
- herna
- koutky s křesílky na povídání

10. Řešení krizových situací

Řešení případů výskytu NL ve škole

- v řádu školy je zakázáno užívat nebo nosit do školy návykové látky
- oznámení záležitosti zákonným zástupcům dle § 7 odst. 1 zák. č. 359/99 Sb.
- oznámení orgánům sociálně-právní ochrany dle § 10 odst. 4 zák.č. 359/99 Sb.

Řešení krizové situace – žák se dostaví do školy pod vlivem alkoholu nebo jiné drogy

- zajistíme bezpečí žáka a zjistíme zdravotní stav
- je-li stav akutní – zavoláme záchranku, vyrozumíme rodiče a orgán sociálně –právní ochrany
- v případě, že není nutné volat lékaře, voláme rodiče, aby si dítě převzali
- v případě, že se rodič nemůže v krátké době dostavit, je žák pod dohledem třídního učitele

Řešení krizové situace – u žáka zachytíme alkohol nebo tabákové výrobky

- o zachycení věcí sepíšeme záznam, který obsahuje, datum, čas, popis předmětu, komu patří
- vyvodíme kázeňské důsledky
- zachycené předměty předáme rodičům

Řešení krizové situace – objevíme uživatele omamných nebo psychotropních látek

- vytvoříme vhodné klima, aby žák s námi o problému hovořil (s třídním učitelem, s metodikem prevence, s výchovným poradcem)
- informujeme rodiče
- pokud si rodiče s řešením problému nevědí rady, informujeme OSPOD

Řešení krizové situace – zachytíme látku, o které se domníváme, že je omamná nebo psychotropní

- objevenou látku vložíme do obálky, o skutečném obsahu nálezu rozhodne laboratoř
- o nálezu sepíšeme záznam
- nález předáme Policii ČR

Řešení krizové situace – žák přináší do školy omamné nebo psychotropní látky a předává je spolužákům

- takový žák je distributorem OPL a je jedno, zda látky někomu dává nebo prodává
- oznámíme situaci Policii ČR

Řešení krizové situace – šikana

- rozhovor s informátorem, obětí
- rozhovor se svědky
- rozhovor s agresorem
- ochrana obětí
- seznámení rodičů s problémem
- rozhodování komise (třídní učitel, výchovný poradce nebo metodik prevence ředitel školy)
- seznámení agresora a jeho rodičů se závěry komise

Řešení pokročilého stadia šikany – nutná pomoc zvenčí

- ukončit násilí
- poskytnout první pomoc oběti
- zapamatovat si svědky incidentu
- vyhodnotit situaci
- vyhledat a zajistit svědky – zajistit jejich izolaci
- zajistit doprovod zraněného dítěte do nemocnice
- informovat rodiče oběti
- informovat policii, OSPOD
- oznámit řešení

Řešení krizové situace – agresivní chování

- vyučující přivede agresivního žáka do ředitelny školy, sám se vrátí do třídy
- pan ředitel nebo paní zástupkyně zklidní žáka a vedou s ním rozhovor
- k rozhovoru je přizván třídní učitel

11. Spolupráce s odborníky a organizacemi

- Středisko výchovné péče Kompas
- Pedagogicko-psychologická poradna

- OSPOD – M. Slovák, L. Vacková
- Policie ČR
- Okresní soud
- Archa
- Probační a mediační služba
- Knihovna Náchod
- Bezpečnostně právní akademie - Malé Svatoňovice
- Univerzita Hradec Králové – M. Kaliba
- Čas proměn, MP Education, s. r. o. – p. Blažková a Jehličková
- PPP Hradec Králové – V. Dostálová, J. Králíková
- Bc. Dominik Macháček

Spolupráce se školní družinou

- celoškolní akce plánujeme společně – vánoční výstava, jarní výstava, projektové dny, dny otevřených dveří, sportovní dny, akademie
- jednou v měsíci společné setkání – širší vedení školy – vyhodnocování, řešení problémů – rizikové chování dětí

12. Školní psycholog a školní poradenské pracoviště

- na naší škole pracuje ve čtvrtek a v pátek
- spolupracuje se třídními učiteli, s vedením školy, s paní Vojtěchovou, s paní Králíčkovou
- **jednou v týdnu probíhá schůzka školního psychologa s vedením školy, s metodikem prevence, se spec. pedagogem – M. Vojtěchová**
(hodnocení týdne, plánování práce psychologa, práce s dětmi, které potřebují pomoc, plánování spolupráce s rodiči)

13. Prevence jako součást vyučování

Vyučovací předmět Osobnostní a etická výchova

- od 2. – 9. ročníku jedna hodina v týdnu, která je v rozvrhu
- cílem OEV je pozitivní ovlivňování postojů a chování žáků směřovaného k vytváření hodnotového systému, který vede žáky ke komplexní prosociálnosti
- výchovný styl OEV obsahuje:
 1. **Vytvořit ze třídy výchovné společenství**
 2. **Používat minimálně odměny a tresty**
 3. **Vytvářet radostnou atmosféru**
 4. **Stanovit jasná pravidla hry**
 5. **Přijmout druhého takového, jaký je**
 6. **Vyjádřit mu sympatie**
 7. **Vybízet k prosociálnosti**

8. **Do výchovného procesu zapojit rodiče**
9. **Induktivní disciplína**
10. **Atributy prosociálnosti**

- dva pedagogové naší školy mají dvouleté studium Etické výchovy na Pedagogické fakultě v Hradci Králové
- v průběhu školního roku se setkává celý pedagogický sbor, kde se formou přednášek a formou zážitkové pedagogiky seznamují s cíli a metodami OEV
- třídní učitelé vyučují tento předmět ve svých třídách – odhalují případné problémy
- všímají si vztahů ve třídě, včas odhalují známky šikany
- hodiny OEV – podporují vztah žáků a třídních učitelů, prohlubují důvěru mezi nimi

Koordinátor etické výchovy

- pomáhá metodicky učitelům v hodinách OEV
- navštěvuje hodiny OEV a podává učitelům zpětnou vazbu
- poskytuje učitelům materiál
- organizuje besedy a přednášky s odborníky

Vyučovací předmět Rodinná výchova

- 6., 7., a 9. ročník – jedna hodina v týdnu
- obsahem hodin RV jsou témata, jejich prostřednictvím se žáci seznamují s konkrétními informacemi o tom, co způsobuje patologické hráčství, alkohol, cigarety a jiné drogy, jak důležitý je zdravý životní styl, osobní, bezpečí, rodina, získávají informace o lidské sexualitě, učí se umět rozhodovat v různých životních situacích a umět vést zodpovědnost za své chování
- v těchto hodinách se pracuje s metodami zážitkové pedagogiky, hlavní rolí, kritického myšlení

14 Analýza současného stavu

- pracovali jsme podle harmonogramu na rok 2024 - 2025

14. Evaluace

- zpětná vazba rodičů na rodičovských schůzkách
- vyhodnocení řešení problémů, týkajících se sociálně negativních vlivů, třídními učiteli
- závěrečné vyhodnocení situace za rok 2024 - 2025 metodikem prevence

16. Řešení patologických jevů - evaluace

Škola se dlouhodobě věnuje prevenci patologických jevů. Přehledný soupis je uveden v preventivním programu školy. Ten je v průběhu školního roku naplňován prací třídních učitelů v hodinách osobnostní a etické výchovy, která

je pevně v rozvrhu od 2. do 9. třídy. Dále besedami a programy, zaměřenými na prevenci patologických jevů. Na tyto besedy si zveme odborníky na dané téma. Vše je uvedeno v této zprávě. Besedy s odborníky se týkaly nejen žáků, ale i učitelů a dalších pracovníků školy a rodičů.

V tomto školním roce jsme měli možnost čerpat finance na besedy a programy z dotace Královéhradeckého kraje v rámci Prevence rizikového chování a duševního zdraví žáků 24SMV07 v projektu Dlouhodobá primární prevence a supervize pro žáky a pedagogy na ZŠ Plhov.

Případné projevy nevhodného chování byly řešeny individuálně. Byly spíše ojedinělé a vždy byly řešeny neprodleně.

Každý týden probíhaly ve škole schůzky školského poradenského pracoviště, jeho složení je uvedeno ve zprávě. Zde probíhala otevřená komunikace mezi jednotlivými členy. Domlouvali jsme zde rozhovory se žáky, schůzky s rodiči, v případě nutnosti s OSPOD v Náchodě. Z každého jednání jak se žákem tak s rodičem byl vyhotoven písemný záznam.

Řídíme se individuálním výchovným programem žáka, který je na daný školní rok vypracován v součinnosti třídního učitele, asistenta pedagoga, speciálním pedagogem a PPP.

Ve školním roce 2024 -2025 proběhlo sociometrické šetření ve 3. – 8. ročníku. Výsledkem šetření jsme se pak zabývali jednak na schůzce poradenského pracoviště, tak na schůzkách s pedagogy. Vyvodili jsme závěr, s kterým následně učitelé smysluplně naložili v práci se třídou.

Zahájili jsme pravidelnou spolupráci s nízkoprahovým zařízením Archa. Klub Archa ve škole nabízí žákům 6. – 8. tříd pomoc v různých oblastech jako je např. podpora vzdělávání, vztahy,, prevence sociálně patologických jevů.

Byla podporována otevřená komunikace mezi žáky, učiteli a rodiči, žáci byli vedeni ke vzájemnému respektu a zodpovědnosti.

17. Závěrečné vyhodnocení situace za rok 2024 – 2025, zpráva

Primární prevence na školách je velmi důležitá, protože se zaměřuje na předcházení problémům dříve, než se objeví. Tím se minimalizuje riziko vzniku závislostí, šikany, agresivity a dalších negativních jevů u žáků. Snažíme se primární prevenci správně nastavit tak, aby pomáhala dětem rozvíjet zdravé sociální dovednosti, pozitivní postoje a odolnost vůči rizikovému chování.

Zaměřujeme se na témata, která ohrožují zdravý vývoj dětí. Ať je to kyberšikana, kybergrooming, fakenews, dezinformace a užívání návykových látek, umět se učit, posilování zdravého sebevědomí a seběpřijetí, jaké změny přináší dospívání, jak se učit a jak zvládnout stres, posilování dobrých vztahů ve třídě, zdravý životní styl, jak se bezpečně pohybovat v dopravě. A základem toho, abychom děti uchránili, je předat jim dostatek informací a vytvořit pro ně bezpečné prostředí a bezpečné vztahy.

V letošním roce jsme spolupracovali s PPP Hradec Králové s paní Janou Králíkovou a Natálií Dostálovou, s OSPOD v Náchodě s panem Martinem Slovákem a paní Ladou Vackovou, s Policií ČR s panem Miroslavem Mervartem, se střediskem výchovné péče Kompas, s MP Education s paní Lucií Jehličkovou, s Archou, a psycholožkou paní Petrou Liškovou, s UHK s panem Martinem Kalibou, s fyzioterapeutkou paní Zuzanou Vančákovou, s bezpečnostně právní akademií Malé Svatoňovice, s agenturou Rajcha s panem Otou Rajmanem, s MAP, s probační a mediční službou s paní Miroslavou Hvězdovou, s VZP,

Třídní učitelé mají prostor na utváření postojů žáků k vytváření hodnotového systému v hodinách etické výchovy, která prostupuje školou od 2. do 9. třídy.

Ve škole pracuje Školské poradenské pracoviště, které je zastoupeno paní zástupkyní Mgr. Martinou Olejákovou a Mgr. Petrou Balcarovou, speciálním pedagogem Mgr. Magdou Vojtěchovou, metodikem prevence Mgr. Naďou Králíčkovou a Mgr. Andreou Plachou, školní psycholožkou Mgr. Markétou Vyšatovou.

Členové se scházejí jednou v týdnu na společné poradě.

Nejen žáci procházejí výchovou ke zdravému životnímu stylu a k rozvoji pozitivního sociálního chování, rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací, ale také rodiče a celý pedagogický sbor.

Pro rodiče jsme připravili přednášky na téma Prevence záškoláctví, Učím se učit, Kyberšikana, kyberprostor a možná rizika sociálních sítí.

Pro pedagogy Šikana a práce s třídním kolektivem, Práce s emocemi, Řešení rizikového chování žáků.

Všemi těmito aktivitami, které probíhají pro různé skupiny – žáci, učitelé a rodiče, formujeme osobnost dítěte a dáváme možnost dalšího poznání a růstu.

Prevence 2024 – 2025

3.A – 1. Kyberprostor (*PPP HK, Dostálová*)

- 2. Dobré vztahy (*PPP HK, Dostálová*)

3.B – 1. Dopravní výchova (*Policie ČR, Mervart*)

4.A – 1. Kyberprostor (*PPP HK, Dostálová*)

- 2. Kyberprostor (*PPP HK, Dostálová*)
- 3. Dopravní výchova (Policie ČR, Mervart)

- 4.B** – 1. Dobré vztahy (*UHK, M. Kaliba*)
- 2. Dopravní výchova (Policie ČR, Mervart)

- 5.A** – 1. Dobré vztahy (*UHK, M. Kaliba*)
- 2. Dopravní výchova (Policie ČR, Mervart)

- 5.B** – 1. dopravní výchova (Policie ČR, Mervart)

- 6. A** – 1. Čas proměn, dívky (*EDU, Jehličková*)
- 2. Stávám se mužem, chlapci (*EDU, Jehličková*)
 - 3. Fyzioterapie (*Vančáková*)
 - 4. Sociálně-právní ochrana dětí (*OSPOD – Vacková*)
 - 5. Dobré vztahy (*UHK, M. Kaliba*)

- 6. B** – 1. Čas proměn, dívky (*EDU, Jehličková*)
- 2. Stávám se mužem, chlapci (*EDU, Jehličková*)
 - 3. Fyzioterapie (*Vančáková*)
 - 4. Sociálně-právní ochrana dětí (*OSPOD – Vacková*)
 - 5. Dobré vztahy (*UHK, M. Kaliba*)

- 7. A** – 1. Třídní kolektiv (*PPP HK, J. Králíková*)
- 2. Třídní kolektiv (*PPP HK, J. Králíková*)
 - 3. Bezpečně v kyberprostoru, Tvoje cesta online (Policie ČR, Mervart)
 - 4. Zásady trestní odpovědnosti (*OSPOD, M. Slovák*)
 - 5. Dobré vztahy (*UHK, M. Kaliba*)

- 7. B** - 1. Bezpečně v kyberprostoru, Tvoje cesta online (Policie ČR, Mervart)
- 2. Zásady trestní odpovědnosti (*OSPOD, M. Slovák*)

- 3. Dobré vztahy (UHK, M. Kaliba)

7.C - 1. Bezpečně v kyberprostoru, Tvoje cesta online (Policie ČR, Mervart)

- 2. Zásady trestní odpovědnosti (OSPOD, M. Slovák)

- 3. Dobré vztahy (UHK, M. Kaliba)

8.A – 1. Tvoje cesta nanečisto (Policie ČR, Mervart)

- 2. Dobré vztahy (UHK, M. Kaliba)

- 3. Probační a mediační služba – závislosti, tresty, soudy

8.B – 1. Tvoje cesta nanečisto (Policie ČR, Mervart)

9.A – 1. Trestní odpovědnost (Policie ČR, Mervart)

- 2. „Memento“ – závislost

- 3. Pohled do zrcadla (EDU, Jehličková)

- 4. Nestresuj se stresem (EDU, Jehličková)

9.B – 1. Trestní odpovědnost (Policie ČR, Mervart)

- 2. „Memento“ – závislost

- 3. Pohled do zrcadla (EDU, Jehličková)

- 4. Nestresuj se stresem (EDU, Jehličková)

S těmito programy jsme byli spokojeni a budeme většinu z nich i nadále zařazovat. Jen program OSPOD zařadíme do vyššího ročníku. Zásady trestní odpovědnosti (OSPOD, M. Slovák)

18. Harmonogram programu na školní rok 2025 – 2026

Chceme se zaměřit na rozšíření programů, které se týkají sociálních sítí, používání mobilů a času stráveného na počítačích, pro 1. stupeň. Vidíme, že tento problém se posunuje stále více k menším dětem.

Budeme se zaměřovat na zdravý životní styl a poruchy příjmu potravy. Využijeme dotačních programů. Na bližší informace čekáme.

Ve škole pracuje **Školské poradenské pracoviště**, které je zastoupeno paní zástupkyní Mgr. Martinou Olejákovou, speciálním pedagogem Mgr. Magdou Vojtěchovou, metodikem prevence Mgr. Nadou Králíčkovou, Mgr. Andreou Plachou a školní psycholožkou Mgr. Markétou Vyšatovou.

Členové se scházejí **jednou v týdnu** na společné poradě.

A hlavně si s dětmi povídáme, pracujeme na společné tvorbě a výrobě různých věcí, pořádáme výstavy a projekty, jezdíme na výlety a poznávací exkurze.

Tím vším formujeme jejich osobnost a dáváme možnost nového poznání.

1. stupeň

2. – dopravní výchova, Policie ČR, H. Zandalová
3. – kyberprostor, digitální technologie, Policie ČR, M. Mervart,
4. – Jsi online, L. Jehličková NP Edu
5. – divadlo Karkulka v síti – používání sociálních sítí
6. – e- bezpečí
7. – Na světě nejsi sám, L. Jehličková

2. stupeň

6. roč.

- dopravní výchova, Policie ČR, H. Zandalová
- KyberLife, D. Macháček, sociální sítě
- Čas proměn, L. Jehličková, pouze dívky
- Stávám se mužem, L. Jehličková, pouze chlapci
- Umím se učit, L. Jehličková

7. ročník

- Dopravní výchova, Policie ČR, H. Zandalová
- KyberLife, D. Macháček, sociální síť
- Dobré vztahy, tolerance, respekt, PPP HK, J. Králíková

8. ročník

- Dopravní výchova, Policie ČR, H. Zandalová
- Kyberprostor

9. ročník

- Sebeobrana, Bezpečnostně právní akademie - Malé Svatoňovice
- Nestresuj se stresem, MPEdu

Programy OSPOD Náchod přesuneme do dalšího školního roku, do vyšších ročníků.